

” СВАКО ОД НАС НОСИ „СВОЈЕ“ ПАЦИЈЕНТЕ КУЋИ, ШТО НАШИ ПАРТНЕРИ И УКУЋАНИ ЈАКО ДОБРО ЗНАЈУ. РЕДОВНО СЕ ДЕШАВА ДА СЕ СВИ НАКОН СМЕНЕ ВРАТИМО У СЛУЖБУ ИЛИ ЧАК НИ НЕ ОДЕМО КАКО БИ ИСПРАТИЛИ ПАЦИЈЕНТА

те је и избор универзитетског центра био јасан. Ширина Југа Србије, топлина, дух и душа људи, стил живота су квалитети који се не могу речима описати. Могу слободно да кажем да ме је град формирао и као човека а и као лекара. Све време, математика се шуњала у мојој подсвести. Код сваког „штих“ предмета, анатомије, физиологије, патологије, фармакологије, интерне медицине, неурологије, гинекологије, хирургије, математика је вребала да ме подсети на моје одлуке; неколико година касније, математика је заиста и успела да ме споји са собом, медицином и то кроз Специјализацију коју сам одбрао на Факултету организационих наука, у области Менаџмент у здравству - финансијски менаџмент.

Академски напредак искикује велики рад, труд, а резултати некада изостану. Шта је највредније током студија што остане?

Студирајући, дивиш се врхунским стручњацима и њиховим успесима, а кад постанеш део лекарског еснафа и упознаш те људе, схватиш да што су већи стручњаци то су боље и приступачније особе. Имао сам част и задовољство да прве хируршке часове научим од врхунског дечијег хирурга - ортопеда др Драгољуба Живановића, а када сам упознао др Афксендиос Калангоса, дечијег кардиохирурга, мојој срећи није било краја. Тај алтруизам и пожртвовање, хуманост и искрен однос, пре свега неизмерну љубав коју је посветио Србији и деци, епских су размера. Идентификујући се са таквим стручним и људским величинама, и ми постајемо бољи.

Да ли постоје адекватне обуке и тренинзи на Српском говорном подручју који би у реалном времену припремили особље на ситуације које их очекују?

Један од првих протокола је и Траума протокол на коме се базирају Траума инструкторски тимови Секције ургентне медицине, Српског лекарског друштва који су у више наврата обучавали, курсеви су потпуно бесплатни, а засновани су на америчком АТЛС курсу напредног збрињавања трауме. Након положеног државног испита, уследило је школовање на ВМА - Школи за резервне официре (војно школовање и стаж у касар-

нама су ми значајно подигли самопоуздање), затим курс Основног и напредног животног збрињавања у Заводу за хитну медицинску помоћ Ниш, Европски и амерички курсеви. Посебно ми је откриће обука у Словенији, где сам се први пут сусрео са ултразвучком артефаката - ултразвучним прегледом плућа. Синергија знања и тимски рад су кључни за квалитетну ургентну медицину и адекватно збринутог пацијента (по протоколима који су на мала врата већ ушли у нашу земљу). АТЛС обука није доступна у Србији, најближи центар је Словенија и Бондстил где немамо приступ. Превазилазећи почетничке муке прилагођавања и уходавања, врло брзо сам схватио вредност адекватне, континуиране и тзв „refresh“ обуке на којој сам инсистирао.

Активни сте у Секцији ургентне медицине Српског лекарског друштва и у свом граду сте приредили Конгрес Ургентне медицине.

Поносан сам на ангажовање у Председништву Секције ургентне медицине Српског лекарског друштва и организовање X конгреса Ургентне медицине Србије са међународним учешћем у Шапцу маја 2017. године. Бенефити су били вишеструки. Инсистирао сам на бесплатним котизацијама за „комшијске службе Хитних помоћи и Ургентних пријема“ (Лозница, Ваљево, С. Митровица, Рума, Шабац, Богатић, Коцељева, Владимирци, Крупањ, Мали Зворник, Владимирци). Имали смо част да се представе врхунски предавачи и да први пут присуствујемо демонстрацији вертикалне евакуације Хеликоптером (Ербас), који ће се пар година касније наћи у Србији. На демонстрацији били су присутни поред учесника конгреса (више од 400 учесника), Горске службе спашавања Србије и представници многих министарстава који су желели неформално да се упознају са перформансама хеликоптера.

Учествовали сте у промоцији трансплантације органа, односно у промоцији донорства после можданне смрти. Колико је по Вашој процени развијена свест код људи о хуманости таквог геста, потписивања донорске картице и шта је још увек највећи страх код оних који се нису одлучили за тај корак?

Неопходне су биле законске промене, које су уследиле, и сада више нема препрека. Подижу се нове болнице и Клинички центри. Пројекти „Продужи живот“, Министарства здравља и „Изјасни се“, коморе младих Србије ЛЦИ, осим примарног циља промоције давалаштва органа, били су иницијатор окупљања стручњака око заједничке идеје, пројекта и реализације. Тиме смо добили значајне информације о могућим усмерењима даљег развоја програма трансплантације органа. Тада је окупљен пул експерата који су дали свој

допринос тиме што су трансферисали знања млађим лекарима и отворили пут ка болницама у окружењу где се спроводила обука особља у процесу подизања програма трансплантације (Сестре милосрднице Загреб). Тренутна пандемија Ковид 19 је успорила програме трансплантације на свим меридијанима, имајући у виду да се захтевају мултидисциплинарни приступ и јединице интензивне неге које су у актуелној пандемији значајно оптерећене.

Имате искуство рада у иностранству, колико је оно допринело Вашем напретку и шта је посебан бенефит таквих искустава?

Никад нисам ни помишљао да напустим Србију. Сваки пут сам се водио мишљу да научим нешто ново и научено применим у својој земљи. Само тако обезбеђујемо себи шансу за нову и бољу будућност. Радиш и учиш, дајеш све од себе, којом год области да се бавиш. Конкурисао сам на постдипломским студијама у Инсбруку с циље истраживања и израде докторске тезе. У међувремену сам потписао уговор на неодређено време и како сам већ био на докторским студијама у Србији, Инсбрук је потиснут у други план. Најзахтевнија едукација била је у Израелу. Од оснивања државе Израел, ја сам трећи човек са простора Балкана који је добио позив и стипендију MASHAV за едукацију посвећену збрињавању трауме и масовних несрећа кроз целодневне тренинге у више градова.

Који је најснажнији утисак у стручном смислу који је остао из периода боравка у иностранству?

Рамбам болница у Хаифи. То је уједно и највећа подземна болница на свету. Сваке године се обављају тренинзи евакуације особља и модела пацијената у подземне просторије и то сви доживљавају јако озбиљно. Нису мање импресивне болнице у Јерусалиму, Петех Тикви, но више од свега опчинио ме је Израел, сачињен од гостољубивих, љубавних, образованих људи, где свако говори неколико језика, Израел као држава високог стандарда, опремљених болница и стручњака који су се увек радо одазивали на мој позив да своја искуства, на конгресима, поделе са колегама из Србије. Са блиског истока сам понео основне максиме: „Thinking out of box“ и „Looking for Excellency“.

После свих стручних и приватних искустава, суровог оброта судбине и ипак развоја свега у позитивном смеру, како правити планове за будућност.

Имајући у виду пандемију, хтели то да прихватимо или не, личне планове морамо опрезније доносити. Сада, чини ми се више него икад је актуелан Иво Андрић са Знаковима поред пута. Мој даљи пут зависи од личних и професионалних изазова. Сплетом неких животних околности, један период сам одсутан, рекао бих да ми је каријера узела малу паузу, како би се сви одморили. Надам се да ускоро почињу нове радне победе.

Д. БЛАГОЈЕВИЋ

”

ДР ЈЕЛЕНА ТИЈАНИЋ: „УРГЕНТНА МЕДИЦИНА НИЈЕ СКУП УРГЕНТНИХ СТАЊА ИЗ ПОЈЕДИНИХ ОБЛАСТИ, ВЕЋ УРГЕНТНА ПРИБЛИЖИВАЊА ЖИВОТНО УГРОЖЕНОМ ПАЦИЈЕНТУ“

подразумева њено обављање.

-Љубав према лекарској професији јавила се, код мене изненада, а потом ме је, током студија, потпуно преплављивала. Моја велика љубав, чини ми се и сада је математика; знање математике, постављање мисаоног тока који само математика развија код младог човека, у медицини су од изузетног значаја. Ипак, иако сам се плашио игала, шприцева, вађења крви, доктора, одлуку да упишем медицину донео сам 1999. године као гимназијалац треће године природно математичког смера између осталог (тинејџерске заљубљености) и због бомбардовања.

Преузимање индекса Медицинског факултета је било остварење једне жеље, да ли је током студија било преиспитивања, да ли ће моћи да се досегне крај и постављања питања себи да ли факултет испуњава очекивања?

-Медицина, као ретко која професија нуди и подразумева независност. Некада је та независност скупа, тегобна, трновита али независност ипак нема цену. Мајка ми је Нишлијка, за тај град су везане слике детињства,

Радите у атмосфери где се мешају паника, шок, страх и тешко је очекивати рационалне реакције пацијената, односно њихових најближих.

Постоје нека правила којих се придржавамо, увек је свакако најтеже саопштити члановима породице тренутно стање пацијента. Свако од нас и из личног примера зна, да је најтеже обрадити лоше вести. Након тога долази олакшање, знајући са чим се боримо и правећи стратегију како се борити. У том комплексном, осетљивом положају ауторитет лекара и суптилна психолошка подршка, да нисмо сами је кључна.

Лекарска професија је специфична по путу који захтева да би се уопште закорачило у њу, захтевима струке, односно нивоу одговорности који